

11. ANALIZA EFICACITĂȚII MODULUI DE GOSPODĂRIRE A PĂDURILOR

11.1. Realizarea continuității funcționale

Odată cu amenajarea din anul 1989, rolului protector al pădurii începe a i se acorda o atenție deosebită, aceasta fiind prima amenajare la care a fost constituită o subunitate de gospodărire a pădurilor cu rol de protecție.

Suprafețele aferente și obiectivele de protejat au variat în funcție de considerentele de moment ale societății. Variațiile de la o amenajare la alta ale suprafețelor încadrate în diverse categorii funcționale se datorează atât reconsiderării funcțiilor atribuite arboretelor, cât și variațiilor suprafeței fondului forestier în ansamblul său (sunt de amintit aici retrocedările de terenuri, efectuate în ultimele două decenii, în baza legilor fondului funciar).

Situația categoriilor și a grupelor funcționale este prezentată în tabelul următor pentru ultimele trei amenajări – cele din anii 1999, 2009 și 2019, cu mențiunea că în suprafețele pe grupe și categorii funcționale sunt incluse și clasele de regenerare din perioadele respective.

Situația categoriilor și a grupelor funcționale

Tabelul 11.1.1.

Anul amenajării	Grupa I						Grupa a II-a			Total
	T II			T III	T IV	Total	T VI		Total	
	2A	2E	5F	5L	5Q		1B/1C *	1C/1D*		
1999	288,10	62,00	35,20	22,60	-	407,90	2757,00	-	2757,00	3164,90
2009	62,26	25,78	-	-	-	88,04	849,90	23,09	872,99	961,03
2019	69,75	19,11	-	-	47,26	136,12	654,55	9,11	663,66	799,78

* categoria funcțională conform normelor tehnice din 1986/categoria funcțională conform normelor tehnice din 23.07.2018

La amenajarea actuală s-au menținut funcțiile atribuite la amenajarea precedentă unor arborete, diferențele de suprafețe la diferitele categorii funcționale fiind cauzate de retrocedarea unei suprafețe păduroase către foștii proprietari conform legilor fondului funciar, precum și reconsiderării unor categorii funcționale, astfel a apărut categoria funcțională 5Q (grupa funcțională I), care încadrează arboretele din interiorul sitului de importanță comunitară, *Natura 2000- ROSCI0209 Racâș-Hida*.

Alte aspecte privind zonarea arboretelor pe categorii funcționale, încadrarea lor în subunități de protecție sau de producție, precum și măsurile de gospodărire a arboretelor cu funcții speciale de protecție, sunt prezentate la subcapitolele 5.1., respectiv 6.2.

Având în vedere situația categoriilor funcționale (tabelul 10.1.1.) și subunitățile de producție sau protecție constituite, considerăm că se realizează o continuitate funcțională prin

îndeplinirea, în condiții optime, de către arboretele respective a funcțiilor social – economice și ecologice stabilite pentru fiecare în parte.

11.2. Dinamica dezvoltării fondului forestier

11.2.1. Indicatori cantitativi (vârste, volume, creșteri)

Tabelul 11.2.1.1.

Nr. crt.	Indicatori cantitativi	U. M.	Valoare	
			2010	2020
1	Ponderea pădurilor în suprafața totală a fondului forestier	%	98	96
2	Volum lemnos pe picior – total	m ³	149531	149540
3	Volum lemnos pe picior – mediu	m ³ /ha	156	187
4	Clasa de producție medie	-	3,1	3,0
5	Creșterea curentă	m ³ /an	4942	3963
6	Indicele de creștere curentă	m ³ /an/ha	5,1	5,0
7	Creșterea indicatoare	m ³ /an	2147	1963
8	Indicele de creștere indicatoare	m ³ /an/ha	2,5	2,8
9	Posibilitatea de produse principale	m ³ /an	757	1750
10	Posibilitatea de produse secundare	m ³ /an	300	475
11	Tăieri de conservare	m ³ /an	174	121

În vederea evidențierii evoluției fondului forestier, a producției și productivității pădurilor sub raport cantitativ și calitativ s-a întocmit și subcapitolul 15.1. („Dinamica dezvoltării fondului forestier”). O succintă justificare a valorilor din tabelul 11.2.1.1. este următoarea :

Suprafața U.P., aflată între aceleași limite teritoriale de la amenajarea precedentă, efectuată în anul 2009, a înregistrat modificări de la o etapă la alta ale mărimii fondului forestier ca urmare a măsurătorilor și a mișcărilor de suprafață. Față de amenajarea precedentă, suprafața fondului forestier s-a redus cu 149,30 ha datorită retrocedărilor de suprafețe păduroase către foștii proprietari conform legilor fondului funciar (a se vedea tabelul 2.4.2.1.), în prezent fiind de 828,89 ha.

Ponderea pădurilor și terenurilor destinate împăduririi în suprafață totală a fondului forestier a scăzut în decursul deceniului trecut, ca urmare a mișcărilor de suprafață (ieșiri), prin care s-a diminuat mult suprafața terenurilor împădurite.

Fondul lemnos total a rămas la valori foarte apropiate de cel de la amenajarea precedentă, în timp ce **volumul lemnos la hectar** a cunoscut o creștere semnificativă (17%). Faptul că fondul lemnos total a rămas aproximativ la aceleași valori, în timp ce fondul lemnos la hectar a crescut se explică prin scăderea suprafeței arboretelor.

Creșterea curentă totală și, implicit, **indicele de creștere curentă** au cunoscut unele modificări, aceste valori fiind mai scăzute decât la amenajarea precedentă.

Indicele de creștere indicatoare este în prezent de 5,0 m³/an/ha pentru S.U.P. „A”, el urmând să crească treptat la nivelul etapelor viitoare, odată cu creșterea prognozată a productivității pădurilor.

Posibilitatea de produse principale variază, în funcție de suprafața arboretelor în care s-a reglementat producția, de procedeele de calcul folosite, ca și de unele orientări și necesități de moment (politica forestieră). Pentru amenajarea actuală s-a adoptat o posibilitate de 1750 m³/an, cu 231% mai mare față de posibilitatea adoptată la amenajarea precedentă (757 m³/an), cauza acestei creșteri constituind-o mai ales dinamica structurii arboretelor. Conform prognozei, posibilitatea urmează să rămână relativ constantă în cursul următoarelor două decenii, urmând ca în viitor (țel) să se stabilizeze în jurul valorii de 2570 m³/an, aceasta în situația în care suprafața S.U.P. „A” va rămâne aceeași, dar se va asigura normalizarea claselor de vârstă și optimizarea claselor de producție și compoziției arboretelor.

Posibilitatea de produse secundare, dependentă de starea arboretelor (stadiul lor de dezvoltare), de modul cum a fost privită oportunitatea lucrărilor de îngrijire, precum și de intensitatea acestora, a înregistrat valori diferite. Pentru deceniul de aplicare a prezentului amenajament, posibilitatea de produse secundare (orientativă) este de 475 m³/an. Urmează ca în viitor, atunci când structura arboretelor se va normaliza, să ajungă la cca. 1600 m³/an.

Corespunzător variației volumelor anuale de extras prin tăieri de produse principale și secundare, ***indicii de recoltare*** aferenți au înregistrat valori diferite.

Concluzionând, se poate afirma că, *pe măsura normalizării în timp a structurii claselor de vârstă și a stării arboretelor (compoziție, consistență, clase de producție) se va ajunge la o creștere substanțială a posibilității de produse principale și secundare, la o diversificare și creștere valorică a sortimentelor obținute, simultan cu realizarea rolurilor de protecție atribuite arboretelor.*

11.2.2. Indicatori calitativi (clase de producție, compoziție)

a) Structura fondului de producție pe specii

Structura fondului de producție (S.U.P. „A”) pe specii, la data întocmirii amenajamentului, este următoarea :31CE 28GO 21FA 14CA 2PI 1SC 1DT 1DM. Această compoziție este firească dacă ținem cont de etajul de vegetație în care se află arboretele.

b) Ponderea speciilor de valoare ridicată

Cea mai valoroasă specie din cuprinsul U.P. VII Bălan este gorunul, care reprezintă 28% din suprafața fondului productiv și 26% din cea a U.P. Acesta se situează, din punct de vedere al suprafețelor ocupate, între cer și fag, care ocupă 31%, respectiv 21% din suprafața pădurii. Toate, cele trei specii prezintă o deosebită valoare ecologică și economică, datorită protecției și produselor pe care le oferă. În viitor se va urmări păstrarea speciilor menționate, care se consideră că au condiții foarte bune (gorun, fag și cer) de dezvoltare în U.P. și introducerea unor specii ajutătoare de amestec acolo unde este nevoie (frasin, tei, cireș, paltin de munte etc.).

c) Ponderea arboretelor cu structură pluriene

În cuprinsul unității de producție există 5,27 ha arborete pluriene (sub 1% din suprafața pădurii), arboretele relativ pluriene însumează 56,06 ha – 7% din suprafața pădurii, iar cele relativ echiene totalizând 768,45 ha – 92%.

d) Structura fondului de producție pe clase de calitate

La nivelul U.P. nu s-a realizat o cartare a arborilor și arboretelor pe clase de calitate dar, din observațiile făcute pe teren cu ocazia descrierilor parcelare și ținând cont de speciile din U.P. și de modul lor de regenerare (din sămânță) și de dezvoltare, se poate afirma că predomină clasele I -II de calitate, arborii cu trunchiuri sănătoase având o pondere mare în structura arboretelor.

e) Structura fondului forestier în raport cu modul de regenerare

Suprafața păduroasă a U.P., în raport cu modul de regenerare, pe elemente de arboret (tabelul 16.2.3.1.), se împarte astfel: 72% regenerare din lăstari, 19% din sămânță și 9% din plantații. Modul de regenerare se va îmbunătăți în viitor prin promovarea regenerării naturale din sămânță (cu excepția salcâmetelor), adoptându-se tratamentele adecvate și ajutându-se regenerarea naturală. Unde este cazul se vor efectua plantații și semănături directe, dar numai cu specii corespunzătoare și cu proveniențe controlate.

f) Suprafața pădurilor destinate să producă lemn de calitate superioară

În U.P. în studiu nu există arborete destinate să producă, în principal, arbori groși și de calitate superioară în vederea obținerii de lemn pentru furnire estetice și tehnice sau pentru lemn de rezonanță și claviatură.

g) Principalele efecte protective

Principalele efecte protective ale arboretelor din cadrul U.P. sunt cele prezentate la subcapitolul 5.1.: protecția terenurilor cu înclinare peste 35 grade, a celor degradate, protecția unor ecosisteme de interes științific și realizarea de produse lemnoase (lemn gros pentru cherestea și lemn mijlociu și subțire pentru construcții rurale, celuloză, foc și alte utilizări)

. Încă de la prima amenajare – cea din anul 1954, funcțiile de protecție atribuite arboretelor au fost într-o continuă evoluție și diversificare de la o amenajare la alta, în strânsă concordanță cu politica forestieră, cu evoluția și cerințele mereu noi ale societății omenești.

Evidențiem faptul că *analizele cantitativă și calitativă ale dezvoltării arboretelor de la o etapă de amenajare la alta au fost îngreunate și făcute mai puțin relevante de variația mare a suprafeței fondului forestier de-a lungul perioadelor de amenajare studiate, ca și de lipsa/insuficiența datelor pentru diversele perioade analizate.*

